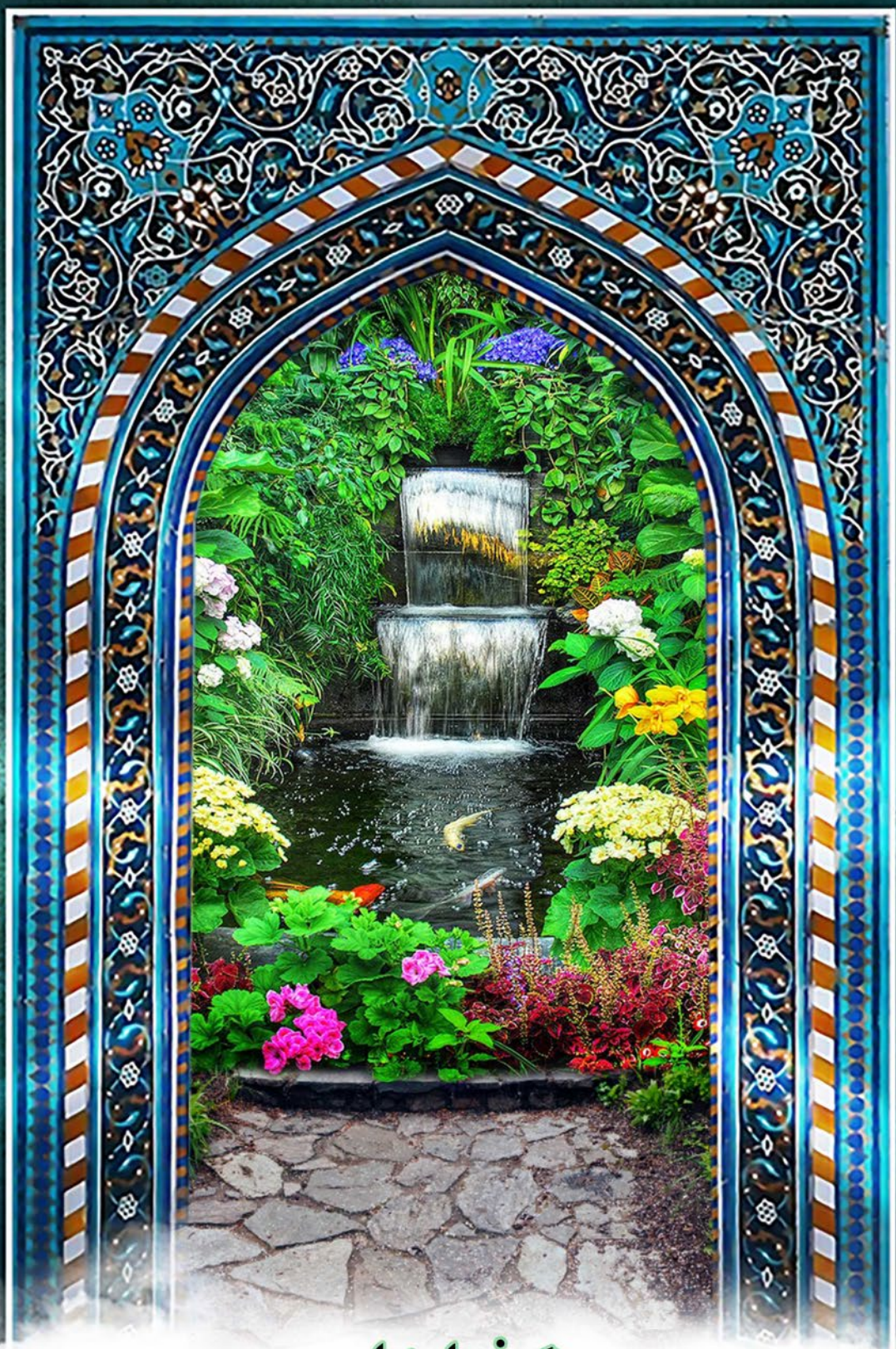

گفتارهای

مَنْصُورِ هَاشِمِی خراسانی

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالى

موضوع:

عقاید؛ شناخت خداوند (وجود، صفات و افعال)

بسم الله الرحمن الرحيم

پنج گفتار از آن جناب درباره‌ی بداء

۱. أَخْبَرَنَا جُبَيْرُ بْنُ عَطَاءٍ الْحُجْنَدِيُّ، قَالَ: قُلْتُ لِلْمَنْصُورِ الْهَاشِمِيِّ الْخُرَاسَانِيِّ: أَبَدَا لِلَّهِ فِي شَيْءٍ مُنْذُ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ؟ فَقَالَ: لَا!

ترجمه‌ی گفتار:

جُبَیر بن عطاء خجندی ما را خبر داد، گفت: به منصور هاشمی خراسانی گفتم: آیا برای خداوند از هنگامی که آسمان‌ها و زمین را آفریده، بدایی حاصل شده است؟ پس فرمود: نه!

۲. أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَلْخِيُّ، قَالَ: قُلْتُ لِلْعَالِمِ: أَيَبْدُو لِلَّهِ فِي شَيْءٍ؟ فَقَالَ: إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ حَتَّى يَبْدُو لَهُ وَلَكِنْ يَبْدُو لِلنَّاسِ! أَمَا سَمِعْتَ قَوْلَهُ تَعَالَى: ﴿وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ﴾؟!^۱

ترجمه‌ی گفتار:

عبد الله بن محمد بلخی ما را خبر داد، گفت: به عالم گفتم: آیا برای خداوند در چیزی بدا می‌شود؟ پس فرمود: هرآینه چیزی بر خداوند پوشیده نیست تا برای او بدا شود، بلکه برای مردم بدا می‌شود! آیا سخن او را نشنیده‌ای که می‌فرماید: «و برای آنان از خداوند چیزی بدا شد که هرگز گمان نمی‌کردند»؟!^۱

۳. أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَبِيبٍ الطَّبْرِيُّ، قَالَ: سَمِعَ الْمَنْصُورَ رَجُلًا يَقُولُ: «بَدَا لِلَّهِ»، فَأَشَارَ إِلَيْهِ

۱. الزمر / ۴۷

أَنْ ائْتِنِي فَأَتَاهُ، فَقَالَ لَهُ: لَا تَقُلْ: «بَدَا لِلَّهِ» فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَبْدُو لَهُ وَلَكِنْ قُلْ: «بَدَا لِلنَّاسِ»! أَمَّا سَمِعْتَ قَوْلَهُ تَعَالَى: ﴿وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ﴾؟!

ترجمه‌ی گفتار:

عبد الله بن حبيب طبری ما را خبر داد، گفت: منصور شنید که مردی می‌گوید: «برای خداوند بدا شد»، پس به او اشاره کرد که نزدیک من بیا، پس نزدیک او آمد، پس به او فرمود: نگو: «برای خداوند بدا شد»؛ چرا که برای خداوند بدا نمی‌شود، بلکه بگو: «برای مردم بدا شد!». آیا سخن خداوند را نشنیده‌ای که می‌فرماید: «و برایشان از خداوند چیزی بدا شد که هرگز گمان نمی‌کردند»؟!

٤. أَخْبَرَنَا الْحَسَنُ بْنُ الْقَاسِمِ الطَّهْرَانِيُّ، قَالَ: سَأَلْتُ الْمَنْصُورَ عَنْ قَوْلِهِمْ: بَدَا لِلَّهِ، فَقَالَ: ﴿ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾! إِنْ اللَّهَ لَا يَبْدُو لَهُ مِنَ النَّاسِ شَيْءٌ وَلَكِنَّ النَّاسَ يَبْدُو لَهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْءٌ وَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ﴾! قُلْتُ: أَفَلَا يَجُوزُ لَهُمْ أَنْ يَقُولُوا: أَحَبَّ اللَّهُ وَكَرِهَ اللَّهُ وَسَخِطَ اللَّهُ وَمَكَّرَ اللَّهُ وَأَصَلَ اللَّهُ؟ فَلَمْ يَجُوزْ لَهُمْ أَنْ يَقُولُوا: بَدَا لِلَّهِ؟ قَالَ: إِنَّمَا يَجُوزُ لَهُمْ أَنْ يَصِفُوا اللَّهَ بِمَا وَصَفَ بِهِ نَفْسَهُ وَمَنْ تَجَاوَزَ مَا فِي الْقُرْآنِ كَانَ مِنَ الْخَاطِئِينَ! قُلْتُ: إِنَّهُمْ يَرَوْنَ ذَلِكَ عَنْ أَهْلِ الْبَيْتِ! قَالَ: مَا كَانَ أَهْلُ الْبَيْتِ يُفَارِقُونَ الْقُرْآنَ وَلَكِنَّهُمْ كَانُوا يَقُولُونَ قَوْلًا فَيَرَادُ وَيُنْقَضُ! قُلْتُ: صَدَقْتَ جُعِلْتُ فِدَاكَ وَلَوْ لَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ بِكَ لَكُنَّا مِنَ الضَّالِّينَ!

ترجمه‌ی گفتار:

حسن بن قاسم طهرانی ما را خبر داد، گفت: از منصور درباره‌ی سخن آنان پرسیدم که می‌گویند: برای خداوند بدا شد، پس فرمود: «این سخن آنان با دهان‌هاشان است!». هرآینه برای خداوند چیزی از مردم بدا نمی‌شود، بلکه برای مردم چیزی از خداوند بدا می‌شود و این سخن اوست که می‌فرماید: «و برای آنان از خداوند چیزی بدا شد که هرگز گمان نمی‌کردند!». گفتم: آیا برای آنان جایز نیست که بگویند: خداوند دوست داشت و خداوند کراهت داشت و خداوند خشم گرفت و خداوند مکر کرد و خداوند گمراه نمود؟! پس چرا برای آنان جایز نیست که بگویند: برای خداوند بدا شد؟! فرمود: تنها برای آنان جایز است که خداوند را به چیزی وصف کنند که خودش را به آن وصف کرده است و هر کس از چیزی که در قرآن است فراتر رود، از خطاکاران است! آنان این را از اهل بیت روایت می‌کنند! فرمود: اهل بیت از قرآن جدا نمی‌شدند، ولی چیزی می‌فرمودند، پس افزوده یا کاسته می‌شد! گفتم: راست فرمودی فدایت شوم و اگر نه این بود که خداوند به وسیله‌ی تو ما را هدایت کرد، ما از گمراهان بودیم!

۵. أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الدَّامَغَانِيُّ، قَالَ: قُلْتُ لِلْمَنْصُورِ: قَالَ لِي رَجُلٌ مِنَ الْكَذَّابَةِ: أَرَأَيْتُمْ لَوْ بَدَأَ لِلَّهِ فِي الْمَهْدِيِّ فَأَذْهَبَهُ وَجَاءَ بِفُلَانٍ مِنْ بَعْدِهِ لِيَمْلَأَ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا فَمَاذَا تَصْنَعُونَ؟ قَالَ الْمَنْصُورُ: هَذَا قَوْلُ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ! إِنَّ الْمَهْدِيَّ رَجُلٌ وَعَدَنَا اللَّهُ عَلَى رُسُلِهِ فَلَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَخْرُجَ فَيَمْلَأَ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخَلِّفَ وَعْدِهِ رُسُلُهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ﴾! ثُمَّ قَالَ: مَا يَبْدُو لِلنَّاسِ فِي شَيْءٍ فَلَا يَبْدُو لَهُمْ فِيمَا وَعَدَهُمُ اللَّهُ.

ترجمه‌ی گفتار:

علی بن اسماعیل دامغانی ما را خبر داد، گفت: به منصور گفتم: یکی از پیروان مدعیان دروغین به من گفت: آیا فکرش را کرده‌اید که اگر برای خداوند درباره‌ی مهدی بدا حاصل شود، پس او را از دنیا ببرد و فلانی را بیاورد تا زمین را از عدل و داد پر کند، شما چه کار می‌کنید؟! پس منصور فرمود: این سخن شیطان رجیمی است! هرآینه مهدی مردی است که خداوند ما را بر پیامبرانش وعده داده است، پس اگر از دنیا جز یک روز نماند خداوند آن روز را طولانی می‌گرداند تا آن گاه که او خروج کند و زمین را از عدل و داد پر سازد، «پس هرگز گمان نبر که خداوند وعده‌اش به پیامبرانش را خلاف می‌کند، هرآینه خداوند پیروزمندی دارای انتقام است!» سپس فرمود: در هر چیزی برای مردم بدا شود در چیزی که خداوند به آنان وعده داده است برایشان بدا نمی‌شود.

شرح گفتار:

برای خواندن شرحی بر این حکمت‌های نورانی، به پرسش و پاسخ ۲۳۷ مراجعه کنید.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌هاشمی خراسانی

